

ABSTRAKT

Tło

W dzisiejszej rzeczywistości zurbanizowanej obserwujemy wykształcanie się nowej kultury urbanistycznej. Globalizacja, kumulacja wielopłaszczyznowych procesów politycznych, gospodarczych, społecznych i innych, elektryzująca niestabilność, szybkość i złożoność transformacyjna generują aktualnie obserwowane problemy, a co za tym idzie formułują wyzwania dla miast. Organizmy miejskie muszą na bieżąco poszukiwać nowych dróg reagowania i rozwoju. Ta rzeczywistość żąda dzisiaj nowej wiedzy, domaga się wyjścia poza tradycję normatywno - regulacyjną - jak standardowe plany zagospodarowania przestrzennego - i poszukiwania nowej wizji oraz instrumentarium.

Cel

Celem niniejszej pracy jest stworzenie refleksyjnego laboratorium rzeczywistości urbanistycznej, w którym badane będą ścieżki planowania i projektowania urbanistycznego w aktualnym zurbanizowanym świecie.

Metoda

Przeprowadzone przez autorkę analizy badawcze pozwoliły na wskazanie kierunków rozwoju w zakresie polityki przestrzennej i urbanistycznej, zarządzania jednostkami terytorialnymi oraz projektowania urbanistycznego państw wybranych według kryterium przynależności do różnych rodzin prawnych i tradycji planowania. Badania dotyczyły różnorodności wizji i konstrukcji programowych, metod i instrumentów kształtowania terytorium, sposobów podejmowania decyzji w kwestii kierunków przekształceń przestrzennych. Analizy objęły również praktyczny aspekt poruszanych zagadnień na bazie konkretnych studiów przypadku. Wybrane przykłady skierowały planowanie i zarządzanie projektami na nowe tory i tym samym wpłynęły na przekonstrowanie kultury planowania i projektowania. Formułowanie rzeczywistości urbanistycznej odbywa się w krajowych systemowych warunkach prawnych, dlatego badanie ukazuje każdorazowo tło prawne opisywanych przypadków.

Wnioski

Skuteczność i właściwość procesu tworzenia współczesnego terytorium zależy od przeformułowania dotychczasowego spectrum metod i narzędzi planowania i projektowania urbanistycznego. W tym sensie można mówić o wykształcaniu się nowego paradygmatu planowania i projektowania urbanistycznego, dysponującego zmodernizowanymi taktykami i narzędziami, nowymi, operatywnymi propozycjami metodologicznymi i strategiami interwencji w zwielokrotnionych, skomplikowanych współczesnych kontekstach. Rozwiązaniem i wymaganiem przyszłości w sferze planowania i projektowania urbanistycznego jest synergia w perspektywie długofalowej, którą można osiągnąć dzięki elastycznej formule będącej efektem procesów testowania i uczenia się. Odnalezienie nowych dróg, taktyk i instrumentów działania w aktualnych i przyszłych kompleksowych kontekstach interwencji warunkuje trwałość, funkcjonalność i piękno otaczającej nas rzeczywistości urbanistycznej.

Słowa kluczowe

planowanie, planowanie przestrzenne, planowanie miast, projektowanie urbanistyczne, nowa kultura urbanistyczna, kultura planowania, nowy paradygmat projektowania urbanistycznego, przekształcenia przestrzenne, urbanizacja, globalizacja, kształtowanie terytorium, rodziny prawne, system planowania przestrzennego, systemy prawne, zarządzanie terytorialne, polityka urbanistyczna, polityka przestrzenna, polityka miejska państwa, instrumenty polityki urbanistycznej, polityka rozwoju, rozwój zrównoważony, zintegrowane planowanie rozwoju, ład przestrzenny, porządek urbanistyczny, zarządzanie, zarządzanie miastem, administracja, europeizacja, polityki wspólnotowe, miasto, gospodarka przestrzenna, terytorium zurbanizowane, instrumenty planowania przestrzennego, instrumenty projektowania urbanistycznego, plan, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, strategie interwencji urbanistycznej, nieformalne narzędzia planistyczne, master plan, plan ogólny, urbanistyka operacyjna, Zone d'Amenagement Concerte_ZAC, transfer of development rights, transfer praw powietrznych, trójwymiarowe prawo własności, działka powietrzna, kataster 3D, strategiczne obszary planowania, Strategische Planungsräume, synergia, strategia urbanistyczna, rewitalizacja, gentryfikacja